

OKTAY GÜVEMLİ'YE VEDA

Prof. Dr. Mustafa Aydın Aysan

Meslek ve ülküdaşım, yakın ve aziz dostum, iyi kalpli ve yardımsever arkadaşım Oktay Güvemli'yi 16 Aralık'ta yitirdik, 18 Aralık'ta sevgili yurdumun toprağına tevdi ettik; rahat uyusun diye. Nur içinde yatsın.

Oktay kardeşim, mesleğimizin tepe noktalarına yücelmekle kalmamış, aynı zamanda mesleğimizin ülkemizdeki işleyişini ve özelliklerini de hepimizden çok dünya ülkelerine de yaygın biçimde duyurmuştur. 15 Aralık'ta ömrünün son ameliyatına girerken doktorlara, “ameliyattan sonra ben Avrupa'da bir toplantıya yetişeceğim. Beni oraya yetiştirin” demiş. Bu kadar hayat dolu insan, o ameliyattan sağ çıkmadı. Anadolu'muzda böyle “altın gibi kalbi” olanlara, “Allah çok sevdiği kulumu yanına almış” diye söylerler...

Önümüzdeki günlerde Oktay ve başarıları ile ilgili birçok yazı, bir kaç bilimsel toplantı gibi etkinlikler ile ilgili haberleri de elimize geçtikçe sunacağız.

Oktay, ömrü boyunca Türkiye'de ve Dünya'da muhasebe mesleğini yüceltmek ve bu mesleğe insan yetiştirmek için çalıştı. Bu emekleri sonucu, binlerce öğrencisi, 60 kitabı, şimdi sayısını tespit edemediğim yüzlerce makalesi, konferansı, bildirisi vardır. Bunların bir istatistiğini yapıp sizlere sunacağız.

Dünya Muhasebe Tarihcileri Kongresi için bir hazırlığı vardı. Şimdi bulacak kadar vaktimiz olamadı, Oktay'ın sadece bu uluslararası kongreye katkılarını ayrı bir makale konusu yapmalıyız; yapacağız ve sonuçlarını bu dergide size sunacağız.

Oktay, benimle yakın dost olmadan önce, İşletme İktisadi Enstitüsünün İşletmecilik İhtisas Programında öğrencim de olmuştu. Çok çalışkan, dersin gereklerini eksiksiz yerine getiren ve kendi kendine öğrenmesini bilen özellikleri vardı. Sınıf tartışmalarında düzeni, dersane dışındaki hazırlık çalışmalarında ilgisi tamdı. O zamanda bile muhasebe konusunda bilgisinin genişliği ve derinliği bizleri kışkırtacak boyutta idi.

Kurduğu üç vakfın çalışmalarını, kendisi uzaktayken çalışabilir durumda tutmak, çok titizlendiği bir konu idi. Oktay'ın boşluğunu doldurma olanağımız yoktur. Ancak, onun düzenlediği biçimde çalıştırmalarını sağlayabileceğimizi sanıyorum.

Oktay'ın kendi iş yerinde kurduğu “Muhasebe Kütüphanesi”nin, ülkemizde örneği yoktur, sanıyorum. Bu kütüphane, kendisi tarafından, yokluğunda çalışması için ayarlanmıştı; şimdi de aynı düzeyde çalışmaya devam edecektir. Bunu canlı tutmak ve düzene uygun biçimde

çalıştırmak için Oktay'ın kurduğu düzeni sürdürme konusunda hazırlığımız vardır. Böyle bir kütüphanenin, dünyanın diğer ülkelerindeki sayısının sınırlı olacağını sanıyorum.

Oktay'ın eserlerinden de seçtiğimiz örneklerle birlikte, eserlerinden esinlenen yeni makale ve bildirimler topluluğundan oluşan bir "Armağan" kitabının yapımı için hazırlıklarımız vardır. Çocuklarının da katkılarıyla bu çalışmanın ülkemizde muhasebe mesleğinin ilerlemesine katkı yapacağını düşünüyoruz.

Türkiye'deki muhasebe çalışmalarının Dünya'ya yaygın biçimde duyurulmasının sürdürülmesi kolay değildir; oradaki temsilcimizin hem muhasebeci, hem de tarihçi olması, muhasebe tarihçisi olması gerekir. Bu "iki karpuzu bir koltukta" tutmaya benzer. Oktay bunu çok iyi yapabiliyordu. Şimdi bu konuda bir insanımızın yetişmesi uzun sürer. Onun için, o yetişinceye kadar biz, Oktay'ın kurguladığı küresel ilişkileri korumaya çalışmalıyız.

Oktay, uzun birlikte çalışmalarımız sırasında iki konuda ısrarla beni zorluyordu:

Bunlardan ilki ve en değer verdiği çalışma, benim özgeçmişimi, bir "Mustafa Aysan" kitabı içinde toplamaktı. Diyordu ki, "Siz Türkiye'de Muhasebe Mesleğine çağ atlattınız ve onu aşağılardan en yüksek değerlere çıkarttınız. Siz bunu yaparken, bizlere ilkelere ve işletme gerçeklerine uygun ahlaklı muhasebeciliğin bir kamu hizmeti olduğunu bize ve topluma öğretmeye çalıştınız. Çalışmalarımız sonucu meslek mensupları buna inandı ve sizi izlemeye başladı. Şimdi hemen tüm muhasebecilerimiz bu yönde çalışıyorlar. Henüz tam başarı sağlanabilmiş değil. Bugünkü söylem ve yazılarınızla bize yeniden ve doğru ilerleme yolunu gösteriyorsunuz. Siz gelinceye kadar biz buraya ulaşamayacağımızı sanıyorduk. Şimdi size bakınca bu imkansız sandığımız işin yapılabileceğine inanıyoruz; bu inanca ulaşmamız sizin eserinizdir. Ama iş, henüz tamamlanmış değildir. Bu alanda birinci sırada olduğunuz ve önderliğiniz kendiliğinden oluştuğu için, sizin görüşlerinizin ve ilerleme yönleri konusundaki yol açmaların hiçbirini bizler yapamayız. Onun için gençlere örnek olsun diye özgeçmişinizi yazıp koymalısınız. Siz bunu 100 sayfada yaparsınız."

"Sizden ikinci isteğim, "Türkiye'nin Muhasebe Tarihi'ni" yazmanızdır. Aslında ben diyorum ki, sizin özgeçmişinizin ayrıntılarını bilmeden, Türkiye'nin Muhasebe Tarihini yazamayız. Siz de, biz de. Bu tarih kitabının yarısı, sizin özgeçmişiniz olur. Bu yüzden bunun ikisini de siz yazmalısınız. Bu işi bir biyografi yazarına, bir editöre bırakamazsınız. Onun için isterseniz adını "Türkiye Muhasebe Tarihi" koyun, bu kitap sizin özgeçmişinizle yoğurulmuş olur."

Üçümüzün (Oktay, Göksel, ben) 4 Ekim Cuma günü yaptığımız toplantı, üç saat içinde karar vermeden sona erdi. Üçümüz, Aralık ayı başında, aynı konuları yeniden tartıştık; bu sefer kararlar verdik.

Yaklaşık 200 sayfalık bir "Türkiye Muhasebe Tarihi" kitabı ile ekinde 50-60 sayfalık bir Mustafa Aydın Aysan eki üzerinde uzlaşma sağladık.

Kitaba başladım. Adı “Türkiye Muhasebe Tarihi ve Mustafa Aydın Aysan”, 35 sayfa ana metin ve 4 sayfa dip notu yazdım. Onun tavsiyelerine uygun olarak, gelecek 3-4 ay içinde tamamlayabileceğimi sanıyorum.

Oktaý'ın yokluğunda bunu yapmak biraz zor olacak.

Şimdi verdiğim sözleri geri almanın olanağı yoktur; bir kaç gün aradan sonra tamamlayacağım. En geç, Mayıs 2020’de tamamlanması programa bağlandı.

Bu yazıyı onun dergilerinden ilk sıradaki Ocak 2020 sayısında yayınlıyorum. Bu kitaba da aynen alıyorum.

Mesleği yüceltmek ve onu ilerletecek gençleri yetiştirmek ve onlara bu misyonu (görevi) vermek zorundayız.

20 Aralık 2019